

Hvad er en fedtknude (lipom)?

En fedtknude, i fagsprog kaldet et lipom, er den hyppigste type godartet knude, der opstår i kroppens bløde væv. Den består af en samling af modne fedtceller, der er omgivet af en tynd kapsel.

Lipomer opstår typisk i underhuden og kan findes overalt på kroppen, men ses oftest på **overkroppen (trunkus), nakken, skuldrene og armene**.

Typiske Kendetegn

Lipomer har meget karakteristiske træk, som din læge ofte kan genkende ved en simpel undersøgelse:

- **Blød og elastisk:** Knuden føles blød eller gummiagtig at røre ved.
- **Frit forskydelig:** Du kan typisk skubbe let til knuden under huden. Den sidder ikke fast i det dybere væv.
- **Uøm:** Selve knuden gør normalt ikke ondt.
- **Langsom vækst:** Den vokser meget langsomt over måneder eller år.

Hvorfor opstår lipomer?

Årsagen til, at nogle mennesker udvikler lipomer, er **ukendt**. Det er vigtigt at understrege, at lipomer **ikke har noget at gøre med overvægt** eller en usund livsstil.

I nogle tilfælde kan der være en **arvelig komponent**. Omkring 20% af patienter har flere knuder, og der findes sjældne arvelige tilstande, hvor man danner talrige lipomer.

Hvornår bør du søge læge? (Alarmsignaler)

Langt de fleste lipomer er harmløse og kræver ingen handling. Det er dog afgørende at søge læge, hvis du finder en ny knude, eller hvis en eksisterende knude ændrer sig.

Kontakt din læge, hvis du oplever ét eller flere af følgende faresignaler:

- **Hurtig vækst:** Knuden vokser mærkbart over en kort periode.

- **Smerte eller ømhed:** Knuden begynder at gøre ondt, hvilket kan skyldes, at den trykker på en nerve.
- **Fast og uforskydelig:** Knuden sidder fast i det dybere væv og kan ikke flyttes under huden.
- **Størrelse:** Knuden er større end 5 cm i diameter.
- **Konsistens:** Knuden føles meget hård og knudret i stedet for blød og elastisk.

Din læge vil foretage en klinisk undersøgelse og kan i tvivlstilfælde henvise til en **ultralyds- eller MR-scanning** for at afgøre, om knuden er et typisk fedtknude eller om den skal undersøges nærmere.

**** **Behandling og Håndtering**

Da lipomer er godartede, er den mest almindelige anbefaling at **observere** knuden, så længe den ikke giver gener.

Behandling kan dog komme på tale, hvis:

1. Knuden er **smertefuld** eller generer funktionen af omkringliggende væv.
2. Knuden udgør en **kosmetisk gene** for patienten.
3. Der er den **mindste tvivl om diagnosen**.

Kirurgisk Fjernelse

Fjernelse af lipomer foregår typisk ved en **mindre operation** i lokalbedøvelse. Kirurgen fjerner knuden og dens kapsel gennem et lille snit i huden. Vævet sendes herefter til undersøgelse for at bekræfte diagnosen.

OBS ved kosmetiske gener: På mange offentlige hospitaler er der strammet op på henvisningskriterierne, og kirurgisk fjernelse af små, kosmetisk generende lipomer uden fysiske symptomer tilbydes ofte **ikke i offentligt hospital**. I sådanne tilfælde bliver patienterne behandlet hos privatpraktiserende kirurg eller hudlæge.

<https://www.gentoftehospital.dk/undersogelse-og-behandling/find-undersogelse-og-behandling/sider/fedtknude-i-huden-operation-for-23779.aspx>

